

Tweede Kamer
T.a.v. Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

202500940

Leusden, 17 december 2025

Onderwerp: Bewegen is vooruitgaan

Geachte mevrouw Letschert,

Op dit moment ben ik samen met ons prachtige TeamNL volop in de voorbereidingen op de Olympische Winterspelen van Milaan/Cortina 2026. Wij werken aan een optimaal prestatieklimaat voor onze topsporters en werken er keihard voor om onze gezamenlijke inspanningen te laten leiden tot mooie sportsuccessen én tot een sterke verbinding in de hele Nederlandse samenleving.

In de afgelopen drie jaar ben ik, naast mijn rol als Chef de Mission, zeer actief geweest als voorzitter van de Beweegalliantie. Ook hier werken we aan gezamenlijk succes; namelijk een beweegrijker Nederland. Omdat dit noodzakelijk is voor onze lichamelijke en geestelijke gezondheid, ons welzijn, ons leervermogen, onze productiviteit, voor onze brede welvaart en voor het beheersbaar houden van onze zorgkosten en ziekteverzuim.

In onze sedentaire samenleving is bewegen helaas niet normaal meer. We zitten (onbedoeld) grote delen van de dag: op ons werk, op school, in de auto, op de elektrische fiets en 's avonds op de bank. Met alle gevolgen van dien: overgewicht, diabetes, mentale ongezondheid, uitval op het werk, mindere leerprestaties. En de urgentie is heel hoog. Recent luiden kinderartsen de noodklok over de toename van obesitas bij kinderen¹ en het RIVM en Trimbos Instituut over de mentale gezondheid van jongeren². Ook meer dan de helft van de volwassenen en ouderen beweegt te weinig³.

Het blijkt dat bewegen als goedkoopste manier van preventie oplossingen biedt: bij werk minder uitval; op school een hoger welbevinden, meer taakgerichtheid en betere prestaties; in de zorg minder ziekte en sneller herstel en meer vitaliteit in de samenleving

En meer bewegen kan echt. Er zijn veel eenvoudige mogelijkheden om meer bewegen te integreren in een gewone dag voor iedereen. Meer lopen en fietsen, meer buitenspelen, meer wandelend werkoverleg, meer beweegtussendoortjes op school en het werk, meer bewegen in de kinderopvang, vanuit de zorg meer en beter verwijzen naar laagdrempelig bewegen en meer beweegbeleid bij overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Vanuit de Beweegalliantie (www.beweegalliantie.nl) hebben we de afgelopen jaren een beweging opgebouwd met een heldere missie: Meer mensen in beweging brengen. Overal waar ze gaan. Elke dag. Met meer dan 600 alliantiepartners uit de zorg, het onderwijs, werkgeversorganisaties, vakbonden, welzijn, organisaties in de vrije tijd, ministeries, provincies en gemeenten zetten we ons gezamenlijk hiervoor in.

¹ [Kinderartsen slaan alarm over forse toename aantal kinderen met obesitas](#) (zie bijlage)

² [Verslechtering mentale gezondheid zet door, vooral zorgen over jongeren](#) (zie bijlage)

³ [Ruim 4 op de 10 volwassenen bewegen voldoende | CBS](#) (zie bijlage)

De impact van deze beweging is groeiende maar we zijn er nog lang niet. De komende jaren is dan ook een versterkte inzet noodzakelijk om onze missie te halen. Wij waren dan ook verheugd om in het tussensverslag te lezen dat D66 en het CDA willen investeren in preventie en bewegen. En ook dat beide partijen oplossingen in de samenleving willen zoeken.

Juist dit doet de Beweegalliantie: met de samenleving laagdrempelig bewegen weer normaal maken. Overal. Elke dag. Niet omdat de politiek dit wil maar omdat het positief is voor die samenleving zelf.

Echter, vanaf 2027 is er vooralsnog geen landelijk beweegbeleid en is er geen Rijksbudget begroot. Hier dreigt kapitaalvernietiging. De beweging dooft dan uit en dan zijn we weer terug bij af. De benodigde investering om de in gang gezette beweging vanuit Rijksbeleid verder aan te jagen is relatief klein (20 miljoen per jaar). De opbrengst is hoog. Als hiermee 10% van de mensen die de beweegrichtlijnen nu niet halen, dat wel gaan doen, kan dit voor Nederland een jaarlijkse waarde opleveren van circa € 1,28 miljard euro⁴.

Graag wens ik u heel veel succes bij het leiden van de volgende fase van de formatie. Een ingewikkelde en cruciale taak. Het kan daarbij helpen om de besprekingen niet alleen zittend te doen. Juist door bewegend het overleg te voeren, kunnen andere invalshoeken ontstaan en verandert de sfeer. Ook voor formerende politici is het heel goed om regelmatig te bewegen tijdens een werkdag. Voor hun gezondheid en voor het resultaat!

Met vriendelijke groet,

Carl Verheijen

Voorzitter Beweegalliantie

Mede namens onze ambassadeurs:

- Antje Monteiro, musicalster, zangeres en eigenaar thuisportplatform Fit at Home
- Dafne Schippers, voormalig topatleet
- Erik Scherder, neuropsycholoog en hoogleraar
- Hugo Rijken, huisarts en voorzitter eerste lijns samenwerking Veenendaal
- Jacco Vonhof, eigenaar schoonmaakbedrijf en voorzitter MKB-Nederland
- Martin Hersman, ondernemer, auteur, commentator en voormalig topschaatser
- Miquel Pocorni, spreker, schrijver, performer, trainer/coach en eigenaar 'GrowingProcess'
- Nick Keijser, vakdocent bewegingsonderwijs
- Tamara Aipassa, preventiecardioloog Zuyderland ziekenhuis, national prevention coordinator European Society of Cardiology

https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/kennisbank/publicaties/?de-sociaaleconomische-waarde-van-sporten-en-bewegen&kb_id=26180&kb_q=ecorys (zie bijlage)

Kinderartsen slaan alarm over forse toename aantal kinderen met obesitas

Deel dit artikel

Kinderartsen van drie grote ziekenhuizen slaan alarm vanwege een forse toename van het aantal kinderen met (ernstige) obesitas. Daarnaast zien de kinderartsen in Amsterdam, Rotterdam en Den Bosch ook een verdubbeling van de wachtlijsten bij de obesitaspoli en een verviervoudiging van het gebruik van medicatie ter behandeling van obesitas.

In Nederland kampen bijna 400.000 kinderen met overgewicht en ongeveer 100.000 van hen hebben obesitas (ernstig overgewicht). Kinderen in die laatste groep hebben vaak ernstige gezondheidsproblemen zoals gewrichtsklachten en diabetes type 2.

Ook vertoont ongeveer een derde van de kinderen die met obesitas op het spreekuur komen al tekenen van leververvetting. "Dat is heel ernstig, omdat de lever daarvan kapot kan gaan", zegt Felix Kreier, kinderarts en onderzoeker op het gebied van obesitas aan het OLVG in Amsterdam. Ook kan het leiden tot leverkanker.

"Wat er gebeurt, is dat de lever de hoeveelheid vet in het lichaam niet meer kan bolwerken en ziek wordt. Daardoor slaat hij te veel vet op in de lever zelf. Dat is bedreigend omdat de lever een ontzettend belangrijke functie heeft bij het reinigen van het bloed, maar ook bij het maken van eiwitten die we voor allerlei lichaamsfuncties nodig hebben."

De hamster in ons brein

De meeste ouders die op zijn spreekuur komen, willen volgens Kreier ontzettend graag dat hun kinderen gezond leven. "Maar dat is helemaal niet zo makkelijk tegenwoordig." Dat komt vooral door de invloed van sociale media, advertenties en influencers, meent hij. Buiten het zicht van volwassenen worden kinderen daardoor de hele dag blootgesteld aan verleidingen.

Kinderen zijn daar volgens Kreier extra vatbaar voor, omdat hun brein nog geen overwogen keuzes kan maken. "Ons brein heeft zich ontwikkeld in een miljoen jaar van schaarste. Er is een oerbrein in ons, ik noem het de hamster, dat is de hele tijd bang dat wij doodgaan van de honger. Daarom zoekt het de hele dag naar eten. Dus als een kind in de ochtend op sociale media een cheeseburger ziet, dan denkt die 'hamster' de hele dag door: 'wanneer gaan we nou die cheeseburger eten?'"

Kreier benadrukt dat we niet moeten onderschatten hoe sterk deze onderbewuste kracht is, waar door reclamemakers maar al te graag gebruik van wordt gemaakt.

Kinderen moeten hiertegen volgens de kinderartsen beschermd worden. Daarom doen de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) en De Gezonde Generatie, een alliantie van gezondheidsfondsen, een dringende oproep tot een stevig preventiebeleid. En in het bijzonder om vaart te maken met een wet die reclame voor ongezond eten en drinken gericht op kinderen verbiedt. Daar wordt al [sinds 2022](#) over gesproken, maar die wet is er nog steeds niet.

Het klinkt eng, maar het is eigenlijk een groot experiment waar we aan meedoen.

Kinderarts Felix Kreier

Kreier maakt zich ook zorgen of het zorgsysteem wel berekend is op de toename van klachten door obesitas. "De huidige volwassenen met overgewicht hebben als kind meestal een normaal gewicht gehad. We weten niet goed wat er gebeurt nu we een generatie gaan afleveren die als kind te zwaar is geweest. Het klinkt eng, maar het is eigenlijk een groot experiment waar wij als maatschappij met elkaar aan meedoen."

Als deze kinderen later volwassen worden en daarbij ook allerlei ziektes ontwikkelen, "weten wij nog niet heel goed hoe het zorgsysteem dit moet gaan bolwerken. Daar maken we ons grote zorgen over."

Verslechtering mentale gezondheid zet door, vooral zorgen over jongeren

- **Bauke Haanstra**, redacteur Binnenland

De mentale gezondheid van Nederlanders verslechtert. Dat zeggen onderzoekers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het Trimbos Instituut in de nieuwe Monitor Mentale Gezondheid. Niet alleen kampen meer mensen met mentale problemen, ook het aantal mensen met een psychische aandoening neemt toe.

"Het gaat echt om een zorgelijke verslechtering, die al inzette voor corona", zegt Marith Volp, directeur Volksgezondheid en Zorg bij het RIVM. "De mentale gezondheid staat onder druk."

Jongeren

Waar de verslechtering vandaan komt, vinden de instituten moeilijk te zeggen. Wel is er gekeken naar factoren die samenhangen met mentale gezondheid. Bestaanszekerheid wordt daarbij vaak genoemd. "Denk bijvoorbeeld aan mensen die geen woning kunnen vinden."

Vooraf met jongeren gaat het niet goed. "We maken ons echt zorgen over jonge mensen", zegt Volp. Het gaat specifiek om de groep tot 25 jaar.

Dat het niet goed gaat met de mentale gezondheid van jongeren, kwam ook in andere onderzoeken naar voren. Vooral meisjes hebben veel last van bijvoorbeeld depressiviteit.

Wat zijn de gevolgen van de verslechtering van onze mentale gezondheid?

Problemen met mentale gezondheid leggen druk op de Nederlandse zorg. Zo kwam een kwart van de Nederlanders boven de 16 jaar al eens bij de huisarts voor mentale problemen en is een op de twintig Nederlanders bij de gespecialiseerde GGZ geweest.

"De ziektelast voor mentale problemen is hoger dan voor elke andere ziekte", zegt Volp. Ziektelast wordt berekend door te kijken naar het aantal levensjaren dat iemand door een ziekte verloren heeft, plus het aantal jaren dat iemand met een ziekte geleefd heeft.

Ook financieel kost de verslechterde mentale gezondheid Nederland veel. "Dat komt neer op bijna 500 euro medische zorgkosten per inwoner per jaar. Bovendien kost het ziekteverzuim door mentale problemen Nederland zo'n 5 miljard euro per jaar", zegt de RIVM-directeur.

Het suïcidecijfer is de afgelopen jaren wel stabiel gebleven, zo zeggen de onderzoekers.

Volp doet namens beide instituten een oproep aan de formerende partijen in Den Haag. "Mentale gezondheid moet daar hoog op de agenda staan. We moeten in Nederland vooral volop inzetten op preventie en vroege signalering", zegt ze.

"Die preventie is niet alleen een opdracht voor de zorg maar voor de hele samenleving. Op die manier houden we ook de zorgkosten dragelijk. Bovendien is langetermijnbeleid nodig, dat hebben we de afgelopen jaren niet gehad."

Normaal gesproken is er niet echt contact tussen jeugdhulp en de school.

Gideon Sterkenburg, directeur Neon College voor speciaal voortgezet onderwijs

In scholen in Enschede wordt al werk gemaakt van preventie en vroegsignalering. Gideon Sterkenburg is directeur van het Neon College, een middelbare school voor speciaal onderwijs. Op de school is een jeugdhulpverlener aanwezig die nauw samenwerkt met docenten.

"Door de samenwerking tussen jeugdhulp en de docenten ben je veel meer op de hoogte van elkaar. Dat werkt heel goed", zegt Sterkenburg. "Normaal gesproken is er niet echt contact tussen jeugdhulp en de school, maar op deze manier wel. De preventie zit hem er ook in dat we zo sneller van elkaar kunnen leren."

Dat een jeugdhulpverlener in de school aanwezig is, maakt het ook gemakkelijk om snel signalen op te merken bij leerlingen of met ouders in gesprek te gaan over de opvoeding en mogelijke jeugdhulpzorg. "Je kunt de zorgprofessional veel sneller vragen om even aan te schuiven wanneer die verderop in de gang zit."

"Het is ook fijn dat iemand vanuit de school direct kan doorverwijzen naar andere zorgorganisaties. Normaal is de school geen partij in dat soort processen."

Faalangst

Sterkenburg waarschuwt wel dat jeugdhulp inschakelen bij leerlingen met problemen niet altijd de beste optie is. "Op die manier zeg je namelijk tegen de leerling dat hij of zij per se jeugdhulp nodig heeft."

De schooldirecteur zegt dat problemen van jongeren niet altijd meteen gemedicaliseerd hoeven worden. "Is het bijvoorbeeld zo dat een leerling faalangst heeft, of wil hij of zij gewoon consequent niet voor zijn toetsen leren. Door dingen van verschillende kanten te bekijken kan je ook al veel oplossen."

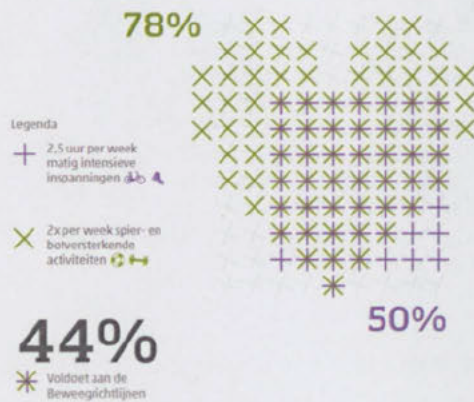
Soms ligt de oplossing voor mentale problemen ook niet bij de zorg, zegt Sterkenburg. "Dat een leerling weinig slaapt, kan ook gewoon door zijn telefoongebruik komen. Dan moet je daar dus aan werken. Onderschat daarbij ook het werk van goede maatschappelijke jongerenwerkers niet."

Ruim 4 op de 10 volwassenen bewegen voldoende

In 2022 voldeed 44 procent van de volwassenen aan de Beweegrichtlijnen van de Gezondheidsraad. De helft van alle volwassenen deed voldoende aan matig intensieve inspanningen, zoals fietsen, tuinieren of zwemmen. 78 procent deed voldoende bot- en spierversterkende oefeningen, zoals hardlopen of voetballen. Dit blijkt uit cijfers van de Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor van het CBS, in samenwerking met het RIVM.

Om te voldoen aan de Beweegrichtlijnen van de Gezondheidsraad moeten volwassenen elke week minimaal tweeënhalf uur aan activiteiten doen die tenminste matig intensief te noemen zijn, zoals fietsen of zwemmen, en dat verspreid over meerdere dagen in de week. Ook moeten ze minstens twee keer per week activiteiten doen die de botten en spieren versterken, zoals hardlopen.

Hoeveel Nederlanders voldoen aan de Beweegrichtlijnen?

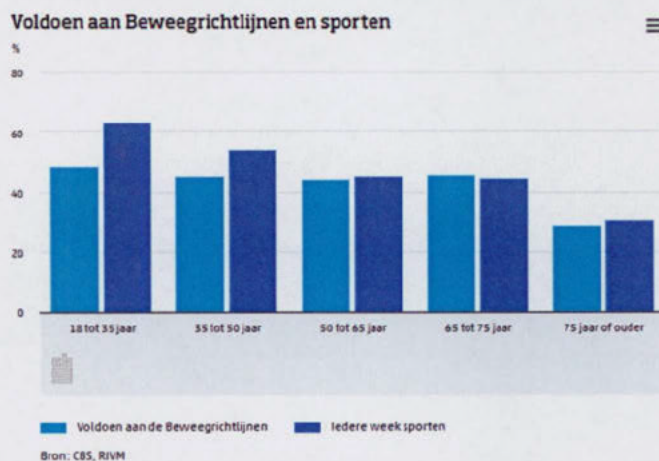

Meer mannen wekelijkse sporter

In 2022 voldeden ongeveer evenveel mannen als vrouwen van 18 jaar of ouder aan de Beweegrichtlijnen. Meer mannen deden voldoende matig of zwaar intensieve activiteiten, terwijl meer vrouwen voldoende activiteiten deden die de botten en spieren versterken. Meer mannen (52 procent) dan vrouwen (49 procent) sportten iedere week.

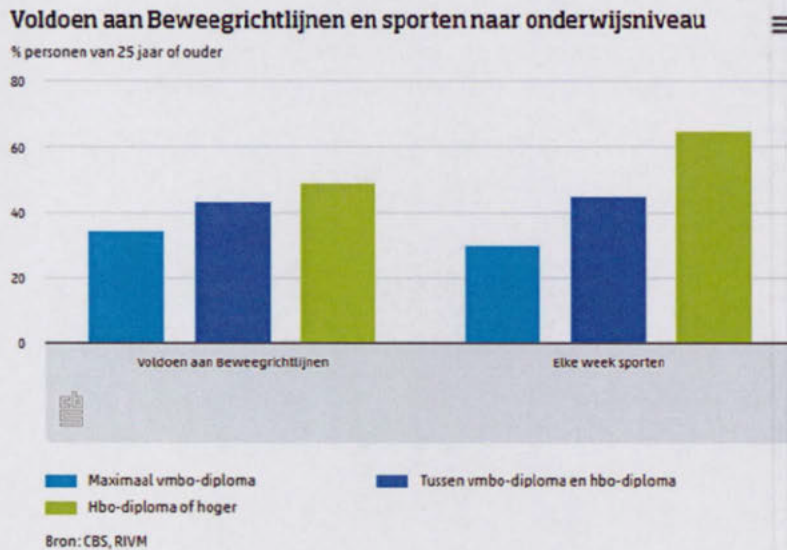
Van 75-plussers voldoet 1 op de 3 aan Beweegrichtlijnen

Van alle volwassenen voldeden 75-plussers het minst vaak aan de Beweegrichtlijnen: 29 procent. Van de 18- tot 35-jarigen voldeed 48 procent aan deze richtlijn. In deze leeftijdsgroep gaf 63 procent aan wekelijks te sporten, onder degenen mensen van 75 jaar of ouder was dat met 31 procent het laagst.

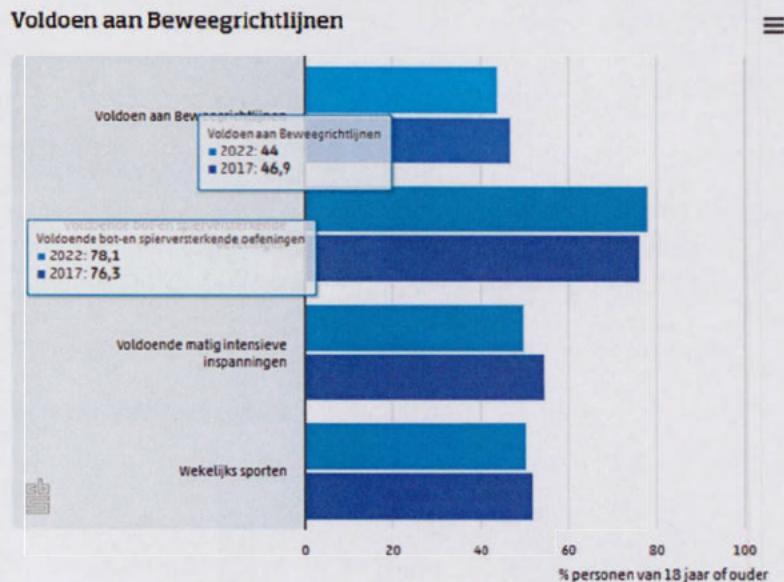
Meer mensen met hbo- of universitaire opleiding voldoen aan de Beweegrichtlijnen

Van de 25-plussers met een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, voldeed 49 procent aan de Beweegrichtlijnen, en zei 65 procent dat ze iedere week sportten. Van degenen die maximaal basisonderwijs of vmbo hebben afgerond, voldeed 35 procent aan deze richtlijnen, en gaf 30 procent aan elke week te sporten. Ook als we rekening houden met leeftijd zien we dat meer mensen met een afgeronde hbo- of universitaire opleiding aan de Beweegrichtlijnen voldeden, en aangaven wekelijks te sporten.

Minder Nederlanders voldoen aan Beweegrichtlijnen

De overheid heeft als doel gesteld dat in 2040 75 procent van de Nederlandse bevolking aan de Beweegrichtlijnen voldoet. Toen de Beweegrichtlijnen in 2017 werden ingevoerd, voldeed 47 procent van de volwassenen hieraan. In 2022 was dat 44 procent. Het percentage volwassenen dat voldeed aan het onderdeel (tenminste) matig intensieve inspanningen was in 2022 ook lager dan in 2017. Er deden in 2022 wel iets meer 18-plussers voldoende bot- en spierversterkende activiteiten dan in 2017. Het deel van de volwassenen dat zei iedere week te sporten bleef ongeveer gelijk.

Dit nieuwsbericht is gebaseerd op de publicatie Nederland in cijfers 2023, dat in beeld en tekst antwoord geeft op 34 uiteenlopende vragen.

Wat levert sporten en bewegen op?

Deze infographic is gebaseerd op het onderzoek 'De sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen' van Ecorys uit 2021. Dit is een update van een eerder onderzoek uit 2017. De update bestaat uit vernieuwende inzichten in de effecten van sporten en bewegen en er is een nieuwe doelgroep (55+) toegevoegd.

Wanneer één **5 tot 24-jarige** aan de beweegrichtlijnen gaat voldoen, loopt de maatschappelijke waarde op tot

€ 37.000 - € 74.000
over de rest van zijn/haar leven.

Wanneer één **25 tot 54-jarige** aan de beweegrichtlijnen gaat voldoen, loopt de maatschappelijke waarde op tot

€ 34.000 - € 75.000
over de rest van zijn/haar leven.

Wanneer één **55-plusser** aan de beweegrichtlijnen gaat voldoen, loopt de maatschappelijke waarde op tot

€ 12.900 - € 26.100
over de rest van zijn/haar leven.

Hoe zijn de opbrengsten verdeeld?

Gezondheid	
Besparing zorgkosten	+ € 2.500 - € 4.500
Toename kwaliteit van leven	+ € 20.000 - € 45.000
Toename levensverwachting	+ € 500 - € 1.500
Toename blessures	- € 1.500
Arbeid	
Toename arbeidsproductiviteit	+ € 6.500 - € 14.000
Afname ziekteverzuim	+ € 1.500 - € 3.500
Sociaal	
Afname criminaliteit	+ € 50
Toename sociaal kapitaal	+ € PM
Toename plezier	+ € PM
Afname schooluitval	+ € PM
Toename leerprestaties	+ € 7.000

Hoe zijn de opbrengsten verdeeld?

Gezondheid	
Besparing zorgkosten	+ € 3.000 - € 6.000
Toename kwaliteit van leven	+ € 25.000 - € 53.000
Toename levensverwachting	+ € 1.000 - € 2.500
Toename blessures	- € 500
Arbeid	
Toename arbeidsproductiviteit	+ € 5.000 - € 12.000
Afname ziekteverzuim	+ € 1.000 - € 3.000
Sociaal	
Afname criminaliteit	+ € 0
Toename sociaal kapitaal	+ € PM
Toename plezier	+ € PM
Afname schooluitval	+ € 0
Toename leerprestaties	+ € 0

Hoe zijn de opbrengsten verdeeld?

Gezondheid	
Besparing zorgkosten	+ € 2.500 - € 4.000
Toename kwaliteit van leven	+ € 9.000 - € 19.000
Toename levensverwachting	+ € 1.000 - € 2.000
Toename blessures	- € 200
Arbeid	
Toename arbeidsproductiviteit	+ € 500 - € 1.000
Afname ziekteverzuim	+ € 100 - € 300
Sociaal	
Afname criminaliteit	+ € 0
Toename sociaal kapitaal	+ € PM
Toename plezier	+ € PM
Afname schooluitval	+ € 0
Toename leerprestaties	+ € 0

Wie profiteert?

Individueel

- Deels afgenomen zorgkosten
- Levensverwachting
- Arbeidsproductiviteit
- Sociale effecten
- Kwaliteit van leven

Zorgverzekeraar

- Deels afgenomen zorgkosten

Werkgever

- Afname ziekteverzuim
- Toename arbeidsproductiviteit

Maatschappij

- Afname criminaliteit
- Toename sociaal kapitaal
- Toename leerprestaties en minder schooluitval

Rijksoverheid

- Via inkomstenbelastingen van hogere arbeidsproductiviteit
- Toename sociale effecten

Gemeenten

- Deels afgenomen zorgkosten (WMO)
- Afname criminaliteit
- Toename sociaal kapitaal

Als **10%**

van de mensen die de beweegrichtlijnen niet halen, dat wel gaan doen, kan dit voor Nederland een jaarlijkse waarde opleveren van circa

€ 1,28 miljard*

* Op basis van cijfers uit 2020.

Investeren in sport en bewegen heeft maatschappelijke meerwaarde. Wil je meer inzicht in het maatschappelijk rendement van sport en bewegen op lokaal niveau? En in een aantal kerncijfers over sport en bewegen?

Vraag de infographic aan met cijfers van jouw gemeente

Ontvang jouw lokale infographic

Wat kan een gemeente met deze kennis?

Nieuwe partners zoeken

Onderbouwen van sport- en beweegbeleid

Verantwoorden van investeringen in sporten en bewegen

Anderen overtuigen van de waarde van sporten en bewegen

Let op!

Bovenstaande bedragen zijn een indicatie. De kosten van sport en bewegen laten we hier buiten beschouwing. De bedragen gelden voor een gemiddelde Nederlander. Sport- en beweegbeleid is vaak gericht op specifieke groepen, hiervoor kunnen bedragen dus hoger of lager uitvallen. PM-punten: er zijn (zeer waarschijnlijk) sociale opbrengsten, maar onderzoek geeft (nog) geen eenduidig beeld hoe groot deze zijn. Toekomstige opbrengsten zijn 'verdisconteerd' naar 2020. Dit betekent dat hoe verder opbrengsten in de toekomst liggen (bijvoorbeeld toegenomen levensverwachting), hoe lager de waarde in 2020 is.

Vragen?

Femke van der Pal
Specialist sociaaleconomische waarde sport en bewegen
femke.vanderpal@kenniscentrumSportenBewegen.nl

Meer weten over de sociaaleconomische waarde van sport en bewegen?

Lees het artikel

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Beweegalliantie

Kenmerk: 202500941

Den Haag, 22 december 2025

Geachte

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik veel brieven, nota's en verzoeken. Ik verricht mijn werkzaamheden op basis van een door de Tweede Kamer geformuleerde opdracht en de daarvoor gestelde termijn. Dat maakt dat ik helaas niet zelf inhoudelijk op uw schrijven kan reageren. Ik vraag hiervoor uw begrip.

Uw brief zal ook in de volgende fase van de kabinetsformatie beschikbaar blijven voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Wellicht ten overvloede, zoals op de website (www.kabinetsformatie2025) staat vermeld, worden alle brieven aan de informateur openbaar gemaakt.

Hoogachtend,

Rianne Letschert
Informateur

202500942

Verenigingskantoor

Bezoekadres

Anna van Saksenlaan 50

Postadres

Postbus 28120
2502 KC Den Haag
info@redcross.nl
rodekruis.nl

IBAN NL52 ABNA 0472 9297 20
BIC ABNANL2A

Retouradres: Postbus 28120 2502 KC Den Haag

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
T.a.v. de informateur, Prof. dr. R. Letschert
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

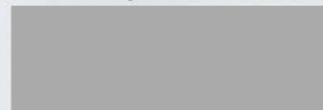
Plaats en datum

Den Haag, 17 december 2025

Kenmerk

DIRPOSTUIT/8173

Contactpersoon

Betreft

Aandachtspunten van het Nederlandse Rode Kruis voor formatiegesprekken

Geachte mevrouw Letschert,

Allereerst willen wij u van harte feliciteren met uw benoeming als informateur. Terwijl u werkt aan een koers voor Nederland, staan wereldwijd miljoenen mensen op het randje van overleven. Conflicten, klimaatverandering en natuurrampen leiden tot ongekende humanitaire noden. Juist in deze context kan Nederland opnieuw het verschil maken, door te kiezen voor internationale solidariteit en te investeren in een weerbare samenleving.

Het Rode Kruis volgt het formatieproces met belangstelling. In het kader van de lopende formatie hebben wij op 20 november 2025 een uitgebreide brief met vijf aandachtspunten gedeeld met informateur Buma. Deze aandachtspunten (zie bijlage) zijn gericht op de bescherming van mensen in kwetsbare posities en het versterken van maatschappelijke weerbaarheid. Wij gaan ervan uit dat deze eerdere inbreng voor u beschikbaar is.

Met deze brief willen we daarom gericht reageren op de inhoudelijke agenda zoals opgesteld door D66 en het CDA. Wij lichten hieronder toe welke elementen wij ondersteunen, waar wij nog belangrijke aanvullingen zien en welke stappen naar onze overtuiging nodig zijn om de uitgesproken ambities daadwerkelijk te realiseren.

Mensen in de knel

Graag willen wij specifiek aandacht vragen voor mensen die door financiële problemen hun huis verliezen of in armoede leven. Bij het Rode Kruis zien wij steeds vaker dat mensen in de problemen komen. Op dit moment lukt het maar liefst 450.000 mensen in Nederland niet om elke dag zonder hulp eten op tafel te krijgen. Daarom is het zo belangrijk dat we blijven investeren in voedselhulp en dat programma's zoals schoolmaaltijden worden voortgezet. Tegelijkertijd is er behoefte aan een structureel armoedebestrijdingsbeleid en een sterke inzet om dakloosheid te voorkomen en te beëindigen. Daarbij hoort ook een proactieve aanpak voor groepen in kwetsbare situaties, waaronder mensen met schulden. Als Nederland investeert in de sociale basis en preventie in de wijk, dan is de kans groter dat mensen in hun dagelijkse bestaanszekerheid kunnen voorzien.

Internationale solidariteit

Wij zijn verheugd dat ontwikkelingssamenwerking opnieuw nadrukkelijk als prioriteit wordt benoemd. De voorgestelde koers biedt kansen om het tijt te keren na jaren van bezuinigingen, terwijl de humanitaire noden wereldwijd juist sterk zijn toegenomen. Het Rode Kruis onderschrijft deze koerswijziging volledig. Het is van groot belang om deze hernieuwde prioriteit te vertalen naar concrete stappen, waaronder een stapsgewijze terugkeer naar het internationaal afgesproken doel van 0,7% van het BNI voor ontwikkelingssamenwerking. Dit is niet alleen een investering in menselijkheid, maar ook in stabiliteit en veiligheid. Nederland heeft hierin traditioneel een voortrekkersrol vervuld; het is van belang die positie te behouden.

Toegang tot bescherming en veilige plek voor migranten in kwetsbare positie

Het Rode Kruis staat positief tegenover de investeringen in de asielketen, de handhaving van de spreidingswet en het voornemen om structurele opvangcapaciteit te realiseren voor mensen die internationale bescherming zoeken in Nederland. Deze maatregelen, gecombineerd met effectievere ketensamenwerking, zorgen dat de opvangketen uit de crisismodus kan komen wat bijdraagt aan de stabiliteit en menswaardigheid van opvanglocaties. Daarnaast verwelkomen wij dat er wordt ingezet op tijdige integratie en dat er specifieke aandacht is voor de positie van Oekraïners, ook voor de periode na het aflopen van de tijdelijke bescherming in maart 2027. Het Rode Kruis benadrukt het belang voor mensen om mee te kunnen doen en perspectief te hebben, voor mensen zelf en de bredere samenleving.

Tegelijkertijd vragen wij nadrukkelijk aandacht voor het waarborgen van toegang tot internationale bescherming. Het is positief dat wordt ingezet op veilige migratieroutes, maar wij maken ons zorgen over de plannen om de asielprocedure te externaliseren. Het recht om internationale bescherming aan te vragen moet overal worden gekoesterd, ook binnen de EU. Daarnaast roepen wij op om vrijheidsontnemende maatregelen zo min mogelijk in te zetten, kinderen en mensen in een kwetsbare positie hiervan überhaupt uit te zonderen, en onrechtmatig verblijf niet strafbaar te stellen. In plaats daarvan vraagt het Rode Kruis om in te zetten op vrijwillige en veilige terugkeer met menswaardige opvang, effectieve begeleiding en toegang tot humanitaire hulp.

Weerbaarheid

Wij ondersteunen de keuze om bij het werken aan een weerbare samenleving nadrukkelijk gebruik te maken van de kracht van verenigingen en maatschappelijke organisaties. Deze benadering is essentieel om ervoor te zorgen dat ook mensen in kwetsbare posities worden bereikt en beschermd. Voor de volgende fase richting een akkoord achten wij het belangrijk dat concreet wordt uitgewerkt hoe deze verschillende actoren structureel worden betrokken en gefaciliteerd. Vanuit zijn auxiliaire rol is het Rode Kruis graag bereid hieraan bij te dragen.

Het Rode Kruis blijft zich inzetten voor een samenleving waarin iedereen toegang heeft tot bescherming, veiligheid en basisvoorzieningen, in Nederland en wereldwijd. Wij zijn vanzelfsprekend bereid om onze aanbevelingen nader toe te lichten in gesprek met u en met de formerende partijen.

Met vriendelijke groet,

Het Nederlandse Rode Kruis

Harm Goossens
Algemeen directeur

Bijlage: Toelichting aandachtspunten Nederlandse Rode Kruis

1. Migratie: humane behandeling van alle mensen in nood

Als humanitaire noodhulporganisatie ziet het Rode Kruis dagelijks de gevolgen van conflicten, rampen en andere crisissituaties die mensen dwingen hun thuis te verlaten. Elke drie seconden verlaat iemand noodgedwongen hun thuis. Alle mensen in noodsituaties, waar ook ter wereld, verdienen een veilige omgeving en toegang tot basislevensbehoeften.

Het Rode Kruis biedt onder andere langs gevaarlijke migratieroutes medische hulp, schoon drinkwater, onderdak en voedsel aan mensen in nood. In Nederland ondersteunen wij vanuit onze auxiliaire rol gemeenten en het COA bij de opvang van mensen uit Oekraïne en mensen die bescherming zoeken in Nederland. Momenteel zijn wij actief op 21 locaties. Ook heeft het Rode Kruis een unieke rol bij het opsporen en herstellen van contact tussen vermiste personen als gevolg van een conflict, (natuur)ramp, migratie of andere humanitaire omstandigheden.

De afgelopen jaren zien we een tekort aan menswaardige opvangplekken voor vluchtelingen en mensen uit Oekraïne. Ook mensen zonder verblijfsvergunning hebben vaak onvoldoende toegang tot basisvoorzieningen. Hierdoor belanden mensen in onveilige situaties, waarin zij kwetsbaar zijn voor uitbuiting en niet altijd toegang hebben tot de meest essentiële basisbehoeften. Dit schaadt niet alleen henzelf, maar ondermijnt ook de leefbaarheid en het draagvlak binnen de samenleving. Daarom is het van belang om in te zetten op een stabiel opvanglandschap met kleinschalige locaties en daarnaast passende voorzieningen te realiseren voor mensen zonder verblijfsvergunning.

Een restrictief migratiebeleid dwingt mensen in de praktijk tot levensgevaarlijke routes om bescherming te zoeken. Daarom roepen wij op ervoor te zorgen dat vluchtelingen op veilige wijze bescherming kunnen vragen. Ook mensen die geen recht hebben op bescherming, moeten menswaardig worden behandeld en toegang hebben tot levensreddende humanitaire hulp.

Het Rode Kruis vraagt daarom om de volgende passages op te nemen in een nieuw regeerprogramma:

- We bewaken **internationale verdragen** zoals het VN-vluchtelingenverdrag en het EVRM-verdrag om het universele recht op bescherming te waarborgen. Pogingen tot afzwakking brengt fundamentele mensenrechten in gevaar.
- Er komen meer **reguliere migratieroutes**, o.a. via hervestiging en gezinshereniging, zodat mensen op een veilige wijze bescherming kunnen vragen en het verdienmodel van mensensmokkelaars wordt ingeperkt.
- **Humanitaire hulp** aan mensen in nood wordt nooit strafbaar gesteld of belemmerd.
- Het **EU Asiel- en Migratiepact** wordt humaan geïmplementeerd, met zorgvuldige en tijdige screening van kwetsbaarheden en minimale inzet van grensprocedures en vrijheidsbeperking, met name voor kinderen.
- Conform de herschikte Opvangrichtlijn krijgen mensen toegang tot zorg, onderwijs, de arbeidsmarkt en andere passende voorzieningen. Er komt structurele financiering voor de asielketen en partners om **menswaardige en kleinschalige opvanglocaties** te realiseren, zodat (crisis)noodopvanglocaties worden afgeschaald. De Spreidingswet wordt niet ingetrokken en er komt een onafhankelijk en toetsbaar kwaliteitssysteem om opvangstandaarden te waarborgen.
- Iedereen die onder de **Richtlijn Tijdelijke Bescherming voor Oekraïners** valt, krijgt toegang tot opvangvoorzieningen. De overheid ondersteunt gemeenten actief bij het creëren van voldoende plekken. Bij de beëindiging van de RTB komt een EU-brede gecoördineerde overgang naar een permanente beschermingsstatus of andere vorm van verblijfsvergunning dat perspectief en zekerheid biedt.
- **Terugkeer** zal vrijwillig, veilig, en menswaardig zijn. Mensen mogen niet onder druk gezet worden om te vertrekken. Mensen zonder verblijfsvergunning worden niet strafbaar en krijgen toegang tot een veilige plek, waar ruimte is voor het uitzoeken van toekomstperspectief en passende oplossingen. De Rijksfinanciering voor de Landelijke Vreemdelingenvoorziening wordt voortgezet. Detentie wordt uitsluitend als laatste redmiddel ingezet.

- Buitenlandse **slachtoffers van mensenhandel** krijgen betere toegang tot adequate hulp en bescherming, onder meer door ont koppeling van de formele vaststelling van slachtofferschap van het strafrechtelijk onderzoek. Er komt een rol voor gespecialiseerde hulpverlening die zorgt voor eenduidige interpretatie van vermoedelijk slachtofferschap door politie, Arbeidsinspectie en hulpverlening. Dit vergroot het zicht op slachtoffers alsmede de aangiftebereidheid
- Migranten in het **Caribisch gebied** krijgen toegang tot eerlijke asielprocedure, adequate bescherming en een vergrote toegang tot regulier verblijf.

2. Aanpak armoede: voldoende voedsel en onderdak voor iedereen

Het Rode Kruis ziet de afgelopen jaren steeds meer mensen die door hoge onvermijdelijke kosten in de (financiële) problemen raken en hierdoor nood ervaren of dak- of thuisloos worden. Momenteel leven er maar liefst 450.000 mensen in (verborgen) voedselnood en hulporganisaties en initiatieven in de wijk kunnen de hulpvraag niet altijd meer aan. Daarom helpt het Rode Kruis met voedselhulp door het uitdelen van boodschappen kaarten via 130 lokale partnerorganisaties en daarnaast aan bijna 50.000 kinderen via het programma Schoolmaaltijden. Het uitdelen van voedselhulp via scholen of organisaties in de buurt is een belangrijke eerste stap om mensen in nood in beeld te krijgen, aanvullende acute hulp te bieden en mensen naar meer langdurige ondersteuning te begeleiden.

Ook zien wij een toename van mensen die onvrijwillig op straat slapen. In 2024 boden wij 465 mensen tijdelijk onderdak, een stijging van 56% ten opzichte van het jaar daarvoor. Zij konden niet bij maatschappelijke opvang terecht vanwege hun juridische status of omdat zij werden gezien als te zelfredzaam. Het is belangrijk dat iedereen toegang krijgt tot opvangvoorzieningen. Echter vormt een eigen (t)huis het cruciale startpunt om het leven weer op te kunnen bouwen. Daarnaast is preventie essentieel als het gaat om het reduceren van dak- en thuisloosheid.

Het is essentieel dat mensen in nood toegang hebben tot hulp en weten waar zij terecht kunnen. Daarbij moet er speciale aandacht zijn voor de meest kwetsbare groepen. Er zullen altijd mensen zijn die tussen wal en schip vallen en een extra vangnet nodig hebben. Noodhulp moet tijdelijk zijn. Daarom zijn structurele oplossingen essentieel om ervoor te zorgen dat mensen goed rond kunnen komen en in hun bestaanszekerheid kunnen voorzien.

Het Rode Kruis vraagt daarom om de volgende passages op te nemen in een nieuw regeerprogramma:

- Om mensen in (voedsel)nood in het hele Koninkrijk der Nederlanden beter te bereiken, wordt de **toegankelijkheid van voedselhulp** vergroot door extra financiële ondersteuning voor voedselbanken, het Rode Kruis en lokale voedselinitiatieven, inzet op de samenwerking tussen landelijke en lokale organisaties en onderzoek te doen naar de voedselnood-problematiek, waardoor de achterliggende oorzaken aangepakt kunnen worden.
- Mensen die voedsel- of noodhulp ontvangen worden nooit gekort in hun **sociale voorzieningen**.
- Het **Programma Schoolmaaltijden** wordt voortgezet en er wordt onderzocht hoe ook kinderen en hun ouders die aangeven voedselnood te ervaren en niet in aanmerking van het programma komen, (aanvullende) hulp kunnen ontvangen.
- We maken werk van een **structureel en integraal armoedebeleid** met concrete armoede-reductiedoelen, een proactieve aanpak voor kwetsbare groepen, waaronder mensen met schulden, en investeren in de sociale basis en preventie in de wijk, zodat mensen in het hele Koninkrijk in hun bestaanszekerheid kunnen voorzien.
- We blijven ons inzetten om **dakloosheid in 2030 te beëindigen**, in lijn met de Verklaring van Lissabon. In de tussentijd krijgen mensen zonder (t)huis, ongeacht juridische status, toegang tot de maatschappelijke opvang. Het zelfredzaamheids criterium wordt afgeschaft.
- We versnellen de **transitie van opvang naar 'Wonen Eerst'**. We zetten in op het realiseren van voldoende passende (eigen) woonruimte om de paradigmashift van opvang naar wonen écht kracht bij te zetten.

3. Maatschappelijke weerbaarheid rond crises en extreem weer

Het Nederlandse Rode Kruis helpt mensen in tijden van crises en nood, aanvullend aan de overheid. Deze zogenaamde 'auxiliaire rol' is vastgelegd in een Koninklijk besluit. Dit betekent dat wij op verzoek van de overheid ondersteuning bieden, maar er ook ruimte is om vanuit ons humanitair mandaat hulpverlening te ontwikkelen als wij noden zien ontstaan. Dit geldt ook bij crises en rampscenario's, waarbij de coördinerende rol bij de Rijksoverheid ligt.

Voor een weerbare samenleving is het essentieel dat inwoners goed geïnformeerd, voorbereid én getraind zijn op crisissituaties en rampscenario's zoals het langdurig uitvallen van de stroom of een dijkdoorbraak. Uit onze ervaring met hulpverlening in binnen- en buitenland, weten we dat de meeste mensen hulpbereid zijn in tijden van crises en dat een goede voorbereiding levens kan redden. In de cruciale eerste uren tot overheidsdiensten weer functioneren, zoeken én geven mensen hulp in hun eigen buurt en directe omgeving. Het hebben van een duidelijk handelingsperspectief stimuleert en versterkt de effectiviteit van de burgerhulpverlening.

Bij de voorbereiding op rampen en crises is het versterken van de weerbaarheid van gemeenschappen en individuele inwoners van belang, bijvoorbeeld door het aanbieden van levensreddende EHBO-trainingen en het adviseren om een noodpakket in huis te hebben. Het vraagt ook om het stimuleren van onderlinge betrokkenheid en verantwoordelijkheid van burgers door maatschappelijke organisaties te versterken die dit ondersteunen, zoals ons burgerhulpnetwerk Ready2Help, waarbij inwoners ten tijde van een ramp actief ingezet kunnen worden.

Naast investeringen om klimaatverandering te beperken moet Nederland daarom ook inzetten op adaptatie. Dit vraagt om het verankeren van adaptatie in de nationale klimaatdoelstellingen, met heldere en meetbare doelen die gericht zijn op het beschermen van mensen tegen hittestress, overstromingen, droogte en zeespiegelstijging. Mensen met een laag inkomen of in een kwetsbare positie hebben minder toegang tot informatie, trainingen of financiële middelen om klimaat adaptieve maatregelen te nemen. Juist deze groepen hebben ondersteuning nodig bij de essentiële voorbereiding op noodscenario's en klimaatrisico's op korte, middellange én lange termijn.

Het Rode Kruis vraagt daarom om de volgende passages op te nemen in een nieuw regeerprogramma:

- We investeren in **lokale rampenparaatheid** met bijvoorbeeld noodsteunpunten en **crisisbeheersing**. Daarnaast investeren we in maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties die zorgen voor de noodzakelijke sociale samenhang in onze samenleving en die kwetsbare groepen kunnen betrekken;
- Groepen in kwetsbare posities worden proactief benaderd en (financieel) ondersteund in de voorbereiding op nood- en klimaatscenario's. Bijvoorbeeld door het verstrekken van gratis **noodpakketten** en het ondersteunen van mensen in armoede en gemeenten om maatregelen te nemen om beter op **extreem weer** voorbereid te zijn en hiermee om te gaan (zoals het investeren in meer groen in steden en de verduurzaming van huizen).
- Levensreddende vaardigheden in tijden van nood worden gestimuleerd door het breed en toegankelijk aanbieden van gratis **EHBO-trainingen**, bijvoorbeeld op scholen, in buurthuizen en bibliotheken.

4. Humanitair oorlogsrecht

Het Rode Kruis is hoeder van het humanitair oorlogsrecht. Juist nu het aantal gewapende conflicten wereldwijd toeneemt, met onbeschrijfelijke gevolgen voor burgers, is het belangrijk dat het humanitair oorlogsrecht wordt nageleefd en dat hier door alle landen op wordt aangedrongen bij strijdende partijen.

Naleving van het humanitair oorlogsrecht is cruciaal voor de veiligheid van burgers en voor hulpverleners om hun werk veilig te kunnen doen. De afgelopen jaren zien we dat deze veiligheid steeds verder onder druk komt te staan. 2024 was het dodelijkste jaar voor hulpverleners en ook dit jaar zijn er hulpverleners bij meerdere gewapende conflicten gedood. Zij waren op dat moment aan het werk om andere mensen te helpen. Onder het humanitair oorlogsrecht zijn aanvallen op medisch personeel verboden. Het is aan alle landen gezamenlijk om ervoor te zorgen dat het humanitair oorlogsrecht wordt gerespecteerd. Nederland moet internationaal actief het belang van het humanitair oorlogsrecht uitdragen, naleving ervan bevorderen

en zich extra inzetten voor de bescherming van burgers en hulpverleners. Bij ernstige schendingen moeten strijdende partijen verantwoordelijk worden gehouden en moet er gebruik worden gemaakt van diplomatieke kanalen. Bij onvoldoende resultaat moeten volgende stappen genomen worden, zoals economische en diplomatieke sancties, reisbeperkingen en wapenembargo's. Nederland moet bijdragen aan het waarborgen van onafhankelijk onderzoek, het vervolgen van oorlogsmisdadigers en staatsaansprakelijkheid kwesties.

Het humanitair oorlogsrecht verplicht staten schendingen in oorlogstijd te voorkomen en om personen die schendingen gepleegd hebben op te sporen en te bestraffen – op nationaal en internationaal niveau. Staten dienen hierop samen te werken. Verantwoording en de toegang tot gerechtigheid is hierbij van cruciaal belang. Ook gezien de bijzondere positie van Nederland als gastland van het Internationaal Strafhof en het Internationaal Gerechtshof, moet Nederland een voortrekkersrol spelen bij de verdediging van het internationaal recht. Juist in tijden dat dit wereldwijd zwaar onder druk staat. Schendingen van het humanitair oorlogsrecht mogen niet ongestraft blijven.

Het Rode Kruis signaleert wereldwijd een zorgwekkende ontwikkeling: steeds meer landen trekken zich terug uit internationale verdragen die juist bedoeld zijn om de humanitaire gevolgen van gewapende conflicten te beperken. Tegelijkertijd nemen de defensie-uitgaven in veel landen fors toe als reactie op oplopende internationale spanningen. Juist in tijden van toenemende spanningen, waarbij dreiging met kernwapens niet uitblijft, is het essentieel om vast te houden aan het humanitair oorlogsrecht om menselijk leed te voorkomen en te beperken. Nederland moet daarom vasthouden aan internationale verdragen en actief pleiten voor de naleving ervan, ook door andere landen. Terugtrekking betekent achteruitgang. Bovendien moet bij de versterking van de eigen defensiecapaciteit en de ontwikkeling van nieuwe technologieën altijd aandacht zijn voor de principes van het humanitair oorlogsrecht.

Het Rode Kruis vraagt daarom om mee te nemen in uw verkiezingsprogramma:

- De **veiligheid van hulpverleners** wereldwijd staat te veel onder druk, Nederland speelt een actieve rol om partijen erop aan te spreken wanneer hulpverleners worden aangevallen.
- We investeren om de internationale rechtsorde te versterken op het gebied van **respect voor het humanitair oorlogsrecht**, waarheidsvinding en gerechtigheid.
- Nederland blijft geïnteresseerd aan **de normen van internationale verdragen**, en pleit actief voor naleving daarvan door andere landen – ook bij de opbouw van de eigen defensie en de ontwikkeling van militaire technologieën.

5. Humanitaire hulp: de positie van Nederland in de wereld

Het Rode Kruis is vóór, tijdens en na crises in de hele wereld aanwezig. Wij werken zo lokaal mogelijk, zo internationaal als nodig. Met 16 miljoen vrijwilligers wereldwijd bevinden wij ons in een unieke positie om vanuit neutraliteit en onpartijdigheid samen met gemeenschappen voorbereidingen te treffen op rampen en crises en als één van de eersten hulp te verlenen.

Met een toename van het aantal gewapende conflicten en crises wereldwijd neemt ook de vraag naar humanitaire hulp toe. Aanhoudende en nieuwe noodsituaties vragen om aandacht en ondersteuning van de internationale gemeenschap om noodhulp te bieden en lokale hulpstructuren te verstevigen. Tegelijkertijd zien we wereldwijd een sterke daling van de beschikbare middelen voor het bieden van humanitaire hulp. Ook Nederland heeft de afgelopen jaren forse bezuinigingen doorgevoerd op het gebied van ontwikkelings samenwerking en humanitaire hulp. Daarbovenop is het budget voor ontwikkelings samenwerking losgekoppeld van de economische groei waardoor het budget voor ontwikkelings samenwerking niet meer toegroeit naar de afgesproken norm van 0,7% van het BNI. Deze bezuinigingen moeten worden teruggedraaid zodat Nederland tegemoet kan komen aan de toegenomen noden wereldwijd.

De gevolgen van de klimaatcrisis zijn het grootst voor de landen die hier het minst aan hebben bijgedragen. Wereldwijd dragen de gevolgen van de klimaatcrisis bij aan extreem weer, verstoringen in voedselketens en het ontstaan van conflicten met meer vraag naar humanitaire hulp als gevolg. Om hieraan te kunnen voldoen moet er extra en strategischer geïnvesteerd worden in preventieve hulp, zoals in vroege waarschuwingssystemen, nature-based solutions, adaptatie en rampenvoorbereiding (preparedness), om

gemeenschappen in staat te stellen zich beter voor te bereiden op extreem weer. Hierbij moet altijd samengewerkt worden met de lokale gemeenschap zodat de hulp goed aansluit bij waar behoefte aan is. Investeren vooraf redden niet alleen levens maar zijn ook veel efficiënter dan hulp achteraf. 1 euro geïnvesteerd in preventieve hulp bespaart tot 16 euro achteraf aan humanitaire hulp en wederopbouwkosten.

Als gevolg van de klimaatcrisis worden gemeenschappen wereldwijd steeds vaker geconfronteerd met watertekorten, overstromingen en vervuild water. Het Rode Kruis speelt hierin een essentiële rol: vóór, tijdens en na rampen en conflicten werken wij nauw samen met lokale overheden en gemeenschappen om toegang tot schoon drinkwater en veilige sanitaire voorzieningen te garanderen. Water moet een centrale plaats innemen in het beleid rond klimaatadaptatie, ook omdat Nederland en het Nederlandse Rode Kruis veel kennis op dit gebied hebben.

Het Rode Kruis vraagt daarom om de volgende passages op te nemen in een nieuw regeerprogramma:

- We koppelen het **budget voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp** weer aan de economische groei, daarbij is de internationale afspraak van 0,7 % het uitgangspunt.
- Om te kunnen voldoen aan de toenemende vraag naar humanitaire hulp als gevolg van **extreem weer** investeren we in **preventieve hulp** zodat de impact op mensenlevens kleiner wordt.
- Water staat centraal in onze aanpak tegen de gevolgen van klimaatverandering, zodat gemeenschappen beter beschermd zijn tegen droogte, overstromingen en vervuiling. We houden vast aan het **Parijs-klimaatakkoord**, inclusief financiering, zodat we de gevolgen van de klimaatcrisis kunnen beperken.

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Rode Kruis

Kenmerk: 202500943

Den Haag, 22 december 2025

Geachte

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik veel brieven, nota's en verzoeken. Ik verricht mijn werkzaamheden op basis van een door de Tweede Kamer geformuleerde opdracht en de daarvoor gestelde termijn. Dat maakt dat ik helaas niet zelf inhoudelijk op uw schrijven kan reageren. Ik vraag hiervoor uw begrip.

Uw brief zal ook in de volgende fase van de kabinetsformatie beschikbaar blijven voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Wellicht ten overvloede, zoals op de website (www.kabinetsformatie2025) staat vermeld, worden alle brieven aan de informateur openbaar gemaakt.

Hoogachtend,

Rianne Letschert
Informateur